

TREND

Interne geneeskunde

Van complexe toegepaste
wetenschap naar
gepersonaliseerde zorg

Een mooi gevulde carrière van veertig jaar doet nadenken over de aandachtspunten voor de zorg van morgen. Interniste/endocrinologe prof. dr. Velkeniers zet ze op een rijtje.

DE HUISARTS IS DE GIDS

"Zorgde evidence-based medicine (EBM) in de jaren '80 en '90 nog voor een kleine revolutie binnen de interne geneeskunde, dan is het vandaag een evidentie geworden om onze interventies te onderbouwen met drie grote pijlers: onze medische expertise, de evaluatie van klinisch onderzoek volgens evidentiehiërarchie en de waarden, behoeftes en verwachtingen van de patiënt. Dit laatste is een belangrijk onderdeel van de medische beslissing. Het betekent dat zorg begint én eindigt bij de individuele patiënt. De rol van de huisarts in dit verhaal? Hij is de gids. Een vertrouwenspersoon die zijn patiënt kent, de weg weet en zo doorverwijst naar zinvolle zorg."

"In de zorgketen is én blijft de huisarts de gids: een vertrouwenspersoon die zijn patiënt kent, de weg weet en zo doorverwijst naar zinvolle zorg."

DOKTER AI

"Ik verwacht ingrijpende veranderingen op het vlak van big data en *machine learning*. Artificiële intelligentie (AI) kan geneeskunde nauwkeuriger maken, maar kan ook meer tijd creëren voor patiëntencontact, voor handelingen die een machine nooit kan overnemen. Eric Topol somt er enkele op in zijn boek 'Deep Medicine': daadwerkelijk luisteren naar je patiënt, empathisch zijn, de tijd nemen voor een gedegen lichamelijk onderzoek. AI wordt misschien wel dé katalysator om tot op maat gemaakte adviezen of acties te komen. Gepersonaliseerde geneeskunde waarbij we niet vertrekken van de groep naar het individu, maar wel van het individu zelf met zijn kenmerken zoals het genoom (de genen), maar ook het proteoom (de eiwitten), metabooloom (de stofwisseling en haar producten), microbiom (micro-organismen in onze darmen) en het epigenoom (besturingssysteem van het DNA). Laten we ons echter niet blindstaren op enkele biomarkers, maar ook oog hebben voor belangrijke omgevingsinvloeden. Zo zullen we moeten leren omgaan met deze individuele gegevens. Ze zorgen voor nieuwe uitdagingen, waaronder privacy en betrouwbaarheid. Ook moet er zowel bij specialisten als huisartsen een noodzakelijke inhaalbeweging komen op het vlak van digitale vaardigheden."

MHEALTH

"COVID-19 zette de pijnpunten van ons zorgsysteem op scherp. Ik sta er versteld van hoeveel er veranderde in kennis en behandeling na amper één jaar en één crisis. Ik denk aan de inspanningen op het vlak van onderzoek en ontwikkeling. Of de toegankelijkheid van telegeneeskunde en gezondheidsapps die je bv. helpen bij de controle van je bloeddruk, bloedsuikerspiegel, en het vermijden van ongewenste neveneffecten van therapieën. Ook 'wearables', slimme draagbare apparaten, of onderling verbonden zorgsystemen waren veertig jaar geleden ondenkbaar. Zij stellen ons voor nieuwe ethische uitdagingen: de controle over persoonlijke gegevens."

COMMUNICATIESKILLS ZIJN GEEN LUXE, WÉL EEN NOODZAAK

"In de gezondheidszorg zijn sterke communicatieskills geen luxe, eerder een noodzaak. De tijd van de onmondige patiënt is definitief voorbij. Artsen moeten in staat zijn een medische boodschap correct en in eenvoudige taal over te brengen. Alleen zo neem je de patiënt echt mee als partner in de beslissing. Een ander aandachtspunt is non-verbale communicatie. Zeker met de nieuwe, vaak digitale, contactmogelijkheden is het belangrijker dan ooit om empathie te tonen voor de bijzondere beleving van de patiënt."

DE EIGENSCHAPPEN VAN DE NIEUWE LICHTING

"Vergrijzing. Toenemende multimorbiditeit. Pandemieën. Technologische sneltrein aan ontwikkelingen. Betaalbaarheid van de zorg ... De medische wereld staat voor grote uitdagingen. Er is daarom behoefte aan voldoende, goed opgeleide en flexibele artsen, die getraind zijn om deze uitdagingen het hoofd te bieden. Innovatief werken, luisterbereid zijn, samenwerken en wederzijds respect tonen zijn fundamentele eigenschappen waar ze in de artsenopleiding vandaag en morgen nog meer de nadruk op zullen moeten leggen."

PROF. DR. BRIGITTE VELKENIERS

- > Diensthoofd Interne geneeskunde van 1999 tot maart 2021
- > Gewoon Hoogleraar VUB
- > Voorzitter Koninklijke Academie voor Geneeskunde
- > Voorzitter van de Belgian Endocrine Society
- > Voorzitter Federale Planningscommissie